

BEVEZETŐ

Magyarországon 1870 óta tartanak – általában évtizedenkénti rendszerességgel – teljes körű népszámlálást. Hosszú ideig a társadalmi és gazdasági folyamatok értékeléséhez és a tervezéshez ez elegendőnek bizonyult. Az 1900-as évek második felében e folyamatok felgyorsulása következtében az adatok a korábnál gyorsabban avultak, ezért a felhasználók részéről fokozódott az igény a minél frissebb, naprakészebb információk iránt. Az adatigényekhez igazodva az 1960. évi népszámlálást követően két teljes körű népszámlálás között a népesség és a lakásállomány egy részére (kezdetben 1, később 2 százaléka) kiterjedően kis népszámlálásra, ún. mikrocenzusra kerül sor. A legutóbbi ilyen jellegű adatfelvételt 2005. április 1-jei eszmei időponttal hajtották végre. A mikrocenzus mintájába kerülő címek kiválasztásakor fontos szempont volt olyan területi lefedettség biztosítása, amely az országos összesítéseken túl az adatok meghatározott területi egységenkénti (régió, megye) és településtípusonkénti (főváros, megyei jogú városok, többi város, községek) bemutatását is biztosítsák.

A 2005. évi mikrocenzus eredményeit a Központi Statisztikai Hivatal kiadványsorozatban teszi közzé. Jelen kiadvány e sorozat tagja, és döntően olyan információkat, adatokat tartalmaz a háztartásokról és a családokról, amelyek a sorozat korábbi kiadványaiban nem, vagy nem ilyen részletettséggel szerepeltek.

A kiadvány – a rendelkezésre álló adatok vonatkozásában több évtizedre visszanyúlóan is – táblázatokkal és szöveges elemzéssel mutatja be a magyar társadalom két legkisebb egységének, az elsősorban gazdasági, ám zömében egyben rokoni kapcsolatokra épülő háztartásoknak és a legszűkebb rokoni kapcsolaton alapuló családoknak, azok szerkezetének, legfontosabb jellemzőinek időbeli változásait. A kiadvány a táblázatokot tartalmazó fejezetben – az idősorokat magába foglaló részt követően – részletes kombinációs táblák mutatják be a mikroközösségek összetételét, gyermekszám szerinti struktúráját, gazdasági aktivitási összetételét, az együtt élő párok életkor, iskolai végzettség, gazdasági aktivitási összetétel szerinti struktúráját. A családok adatait bemutató táblázatok megmutatják a párkapcsolaton alapuló két családforma, a házasság, illetve az élettársi kapcsolat útján létrejött együttélések jellemzőiben meglévő különbségeket, valamint az esetleges hasonlóságokat. Szintén részletes információk található az egyszülős családok jellemzőire vonatkozóan is. A kiadvány nyomdai változata e részletes, esetenként többszörös kombinációkat is tartalmazó táblázatok többségét, az interneten elérhető változat pedig azok mindegyikét településtípusonkénti, azon belül Budapest, megyei jogú városok, többi város, községek bontásban és régióként is tartalmazza. Külön fejezet foglalkozik az adatok részletes területi tagolásával. Ebben ún. területesoros táblázatok segítségével régióként, azon belül megyénként és településtípusonként mutatjuk be a háztartások és a családok legfontosabb jellemzőit.

Az adatok értelmezését a használt fogalmak magyarozatát tartalmazó fejezet segíti.

Budapest, 2006. augusztus